

Two Aliyot, Two Perspectives

בראשית פרק יא

- (כט) וַיִּקַּח אַבְרָם וַנְּחֹר לְהֵם נָשִׁים שֵׁם אִשְׁתּוֹ אַבְרָם שָׂרִי וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נְחֹר מִלְכָּה בַת הֶרֶן אֲבִי מִלְכָּה וְאָבִי יִסְכָּה:
(ל) וַתְּהִי שָׂרִי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלֶד:
(לא) וַיִּקַּח תְּרַח אֶת אַבְרָם בְּנוֹ וְאֵת לוֹט בֶּן הֶרֶן בֶּן בְּנוֹ וְאֵת שָׂרִי כַלְתּוֹ אִשְׁתּוֹ אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כְּשָׂדִים לְלֶקֶת אֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:
(לב) וַיְהִי יָמֵי תְּרַח חֲמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַתִּים שָׁנָה וַיָּמָת תְּרַח בְּחָרָן:

פרק יב – פרישת לך לך

- (א) וַיֹּאמֶר יְדוּד אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן וּמִמּוֹלְדֹתֶיךָ וּמִבֵּית אֲבִיךָ אֶל הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֶרְצֶה:
(ב) וְאַעֲשֶׂה לְגוֹי גָּדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדְּלֶה שְׁמֶךָ וְהָיָה בְּרַכָּה:
(ג) וְאֶבְרַכְךָ מִבְּרַכְיָה וּמִמְקַלְלֶה אֲזָר וְנִבְרַכְוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפָּחֹת הָאֲדָמָה:
(ד) וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְדוּד וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִחָרָן:
(ה) וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֵת לוֹט בֶּן אָחִיו וְאֵת כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לְלֶקֶת אֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן:
(ו) וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שְׂכָם עַד אֵלּוּן מוֹרָה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ:
(ז) וַיֵּרָא יְדוּד אֶל אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֶךָ אֲתָן אֶת הָאֶרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה אֵלָיו:
(ח) וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם הַהֵרָה מִקְדָּם לְבֵית אֵל וַיֵּט אֶהְלֶה בֵּית אֵל מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְדוּד:

יציאת תרה	יציאת אברהם
(לא) וַיִּקַּח תְּרַח אֶת אַבְרָם בְּנוֹ	(ה) וַיִּקַּח אַבְרָם
וְאֵת לוֹט בֶּן הֶרֶן בֶּן בְּנוֹ וְאֵת שָׂרִי כַלְתּוֹ אִשְׁתּוֹ אַבְרָם בְּנוֹ	אֶת שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֵת לוֹט בֶּן אָחִיו
וְאֵת כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן	וְאֵת כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן
וַיָּבֹאוּ עַד חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:	וַיֵּצְאוּ לְלֶקֶת אֶרֶץ כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן:
וַיֵּשְׁבוּ עַד חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם:	וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנַעַן:

אבן עזרא לבראשית פרק יא

ואברהם נולד במקום נקרא אור כשדים, וכמוהו על כן באורים כבדו ד' (ישעי' כד, טו). והקרוב שהי' לו שם אחר כי כשדים מבני נחור אחי אברהם, רק משה כתב השם הנודע בימיו.

רמב"ן לבראשית פרק יא

והנה תרח הוליד בניו הגדולים אברהם ונחור בעבר הנהר ארץ אבותיו, והלך לו עם אברהם בנו אל ארץ כשדים ושם נולד לו בנו הקטן הרן, ונשאר נחור בנו בעבר הנהר בעיר חרן, או שנולד בעיר ההיא או שנתישב בה מכותא. וזה טעם בארץ מולדתו באור כשדים - כי שם מולדתו של הרן לבדו:

רש"י לבראשית פרק יב

מארצך - והלא כבר יצא משם עם אביו ובא עד לחרן, אלא כך אמר לו התרחק עוד משם וצא מבית אביך: אל הארץ אשר אראך - לא גלה לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו, ולתת לו שכר על כל דבור ודבור.

אבן עזרא לבראשית פרק יב

(א) לך לך השם צוה לאברהם ועודנו באור כשדים, שיעזוב ארצו ומקום מולדתו גם בית אביו. והטעם שידע השם, שתרח אחר שיצא ללכת אל ארץ כנען ישב בחרן. ותרח לא מת עד אחר ששים שנה שיצא אברהם מבית אביו מחרן. רק הכתוב לא פירש שניו בצאתו מאור כשדים. ואחר שאמר אשר אראך גלה לו הסוד, כי כן כתוב ויצאו ללכת ארצה כנען (ברא' יא ה). או יהי טעם אראך. הוא שאמר לו כי את כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה (ברא' יג, טו) :

רמב"ן לבראשית פרק יב

(א) ...מארצך וממולדתך - כתב רש"י והלא כבר יצא משם עם אביו ובא עד חרן, אלא כך אמר לו הקב"ה, התרחק עוד מבית אביך. ורבי אברהם פירש וכבר אמר השם אל אברם לך לך מארצך, כי הדבור הזה היה בעודנו באור כשדים, ושם צוהו לעזוב ארצו ומולדתו ובית אביו אשר שם. ואיננו נכון, כי אם היה כן היה אברם עיקר הנסיעה מבית אביו במצות האלהים, ותרח אביו ברצון נפשו הלך עמו, והכתוב אמר (לעיל יא לא) ויקח תרח את אברם בנו, יורה כי אברם אחרי אביו ובעצתו יצא מאור כשדים ללכת ארצה כנען, ועוד כי הכתוב שאמר (יהושע כד ג) ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולך אותו בכל ארץ כנען, היה ראוי שיאמר "ואקח את אביכם את אברהם מאור כשדים ואולך אותו בכל ארץ כנען", כי משם לוקח ושם נצטוה בזה :

ועוד יקשה עליהם, כי אברהם בצוותו את אליעזר לקחת אשה לבנו אמר לו כי אל ארצי ואל מולדתי תלך (להלן כד ד), והוא הלך אל ארם נהרים אל עיר נחור (שם כד י), אם כן היא ארצו ומולדתו, ושם נאמר (בפסוק לח) אם לא אל בית אבי תלך ואל משפחתי, כי שם בית אביו ומשפחתו שהיא מולדתו, לא כאשר השתבש רבי אברהם לומר אל ארצי חרן, ומולדתי אור כשדים. והנה הוא האומר כאן כי באור כשדים נאמר לו לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, והנה לו ארצות רבות :

אבל העיקר כבר ידעת אותו ממה שכתבנו בסדר שלפני זה (יא כח), כי חרן היא ארצו, ושם מולדתו, והיא ארץ אבותיו מעולם, ושם נצטוה לעזוב אותם. וכך אמרו בבראשית רבה (לט ח) לך לך, אחת מארם נהרים ואחת מארם נחור :

וטעם להזכיר "ארצך ומולדתך ובית אביך", כי יקשה על האדם לעזוב ארצו אשר הוא יושב בה ושם אוהביו ורעיו וכל שכן כשהוא ארץ מולדתו ששם נולד, וכל שכן כשיש שם כל בית אביו, ולכך הוצרך לומר לו שיעזוב הכל לאהבתו של הקב"ה :

אל הארץ אשר אראך - היה נודד והולך מגוי אל גוי ומממלכה אל עם אחר, עד שבא אל ארץ כנען ואמר לו לזרעך אתן את הארץ הזאת, אז נתקיים "אל הארץ אשר אראך", ואז נתעכב וישב בה. ומה שאמר ויצאו ללכת ארצה כנען, לא להתישב בה, כי עדיין לא ידע כי על הארץ ההיא נצטוה, אלא שאחז צדיק דרכו דרך ארץ כנען, כי כן היה בדעתו ובדעת אביו גם מתחלה בצאתם מאור כשדים. ומפני זה אמר ויהי כאשר התעו אותי אלהים מבית אבי (להלן כ יג), כי היה תועה כשה אובד :

ויתכן לומר כי אברהם מבראשונה ידע כי ארץ כנען היא נחלת ה' ובה יתן ה' חלקו, והאמין כי "אל הארץ אשר אראך" ירמוז לו על ארץ כנען, או על כולה, או על אחת מכל הארצות האל, ושם פניו אל כלל ארץ כנען, כי שם הארץ אשר יראנו באמת :

רש"י בראשית פרשת לך לך פרק יב פסוק ו

והכנעני אז בארץ - היה הולך וכובש את ארץ ישראל מזרעו של שם, שבחלקו של שם נפלה כשחלק נח את הארץ לבניו, שנאמר (בראשית יד יח) ומלכי צדקל מלך שלם, לפיכך (פסוק ז) ויאמר ה' אל אברהם לזרעך אתן את הארץ הזאת, עתיד אני להחזירה לבניך שהם מזרעו של שם :

אבן עזרא בראשית פרשת לך לך פרק יב פסוק ו

והכנעני אז בארץ יתכן שארץ כנען תפשה כנען מיד אחר. ואם איננו כן יש לו סוד. והמשכיל ידום :